

MIKULÁŠ DOHNÁNY

28.11.1824 - 2.6.1852

Mikuláš Dohnány je veľmi významná osobnosť v dejinách našej obce Ovčiarsko, je jeho rodiskom aj miestom jeho pôsobenia.

Prvorodený syn Jozefa Dohnányho a Kristíny Budaiovej bol Mikuláš Dohnány. Bol mimoriadne talentovaný, pracovitý, neúnavný, obetavý, plný energie, oduševnený národovec – neskôr však osoba rozporuplná, nepokojná, tajuplná, dramatická a napokon tragická.

Jeho otec Jozef Dohnány, narodený v roku 1796 si 4. marca 1824 vzal za manželku Kristínu, dcéru veľkostatkára v Ovčiarsku pri Žiline Buday(i)ho, narodenú v r. 1799. Sobáš mali v rodičovskom dome v Ovčiarsku, keďže evanjelické chrámy boli zatvorené. Ich veľkostatok volali „Panský dvor“. Koncom 19. storočia tam bola pálenica, neskôr škola a teraz je tam škôlka. Kristína bola inteligentná a praktická žena. Rozumne radila pri hospodárstve a výchove synov. Zomrela 26. júna 1864. Ich manželstvo bolo požehnané piatimi synmi: Mikulášom Dávidom, Jánom Maximiliánom, Ľudovítom, Jozefom a Gustávom. Druhorodený zomrel malý, dvojročný. Ďalší štyria boli oduševnení Slováci, národovci.

Erb rodiny Dohnányovcov

Uhorský kráľ Leopold I. udelil dňa 12. septembra 1697 rodine Dohnányovcov (Jurajovi a synovi Pavlovi) za významné služby zemianstvo. V erbe dominuje pelikán, ktorý vlastnou krvou kŕmi svoje tri mláďatá a na šišáku je rameno držiace tri šípy.

Už rok, dátum a miesto jeho narodenia údávajú historici a literáti rôzne. Napr. Vlček ho uverejnil nesprávne 30.december 1826. Aj čo sa týka miesta narodenia, sa rôznia. Udáva sa Trenčín, Dolné Držkovce a JUDr. Ľudovít Dohnány ml. zistil, že je to OVČIARSKO, lebo Mikuláša krstil rímskokatolícky kaplán Vozárik v Dolnom Hričove, do ktorej farnosti bolo OVČIARSKO pridelené (28. november 1824).

Mikuláš si svoj životopis nenapísal a preto aj iné dáta a mená sú protichodné. Teraz sa už ťažko dozvieme, ktoré údaje sú správne.

Mikuláš študoval v Trenčíne, kde býval u strýka Porubského, v Györi (Rábe), od r. 1840 na lýceu v Prešporku, v rokoch 1844 – 1846 v Levoči a teológiu v Prešporku.

Mikuláš mal neobyčajnú pamäť a preto študovanie cudzích jazykov bolo jeho hobby. Vážnejšie sa začal nimi zaoberať ako 14-ročný študent v Rábe. Študoval nemčinu, francúzštinu, angličtinu, maďarčinu, taliančinu, latinčinu, gréčtinu, hebrejčinu a všetky slovanské jazyky a v týchto jazykoch sa zdokonaľoval po celý krátky život. Popritom stále niečo písal.

Na lýceu sa horlivo zúčastňoval na schôdkach štúrovcov v literárnych a vzdelávacích krúžkoch študentov. V jeseni r. 1841 vítal „bratov“ na zasadnutí spoločnosti Ústavu reči a literatúry slovenskej. Ján Francisci spomínal ako Ústav blahodarne pôsobil na vtedajších študentov. Mikuláš prispieval básňami a iným i prácami, posudzoval práce spolužiakov.

Po odchode študentov z Bratislavy do Levoče v r. 1844 na protest proti prepusteniu Štúra z katedry napísal divadelnú hru: Odchod z Breťislavi, ktorú levočskí študenti hrali v roku 1846. Bohužiaľ zachovali sa iba štyri výstupy. Tie v Dohnányho rukopise s predslovom Edmunda Hleba vydala Matica slovenská v r. 1994. V hre išlo o zachytenie pravdivej historickej prítomnosti. Hra mala viac zmysel národnový ako umelecký.

V Levoči sa naplno rozvinula Mikulášova literárna, organizačná a redaktorská činnosť. Už na prvom svojom vystúpení v Ústave posudzoval prácu Leopolda Abaffyho „O potrebe vzdelávania sa v materinskej reči“. Zdieľal názor, že vzdelávať sa v našej reči nemá byť potreba, ale povinnosť. Po tomto vystúpení sa 26. októbra 1844 predstavil básňou Zakliata krajina. V roku 1845 bol Ústav vrchnosťou zakázaný. Mládež sa utiahla do domácností a jej činnosť bola ešte horlivejšia. Francisci rozdelil šuhajov do štyroch kôl po 12 členov. Schádzali sa každú sobotu hneď po obede, vždy u iného študenta.

Mikuláš rozvíjal Štúrove výklady, učili sa gramatiku, históriu. Keď bolo kolo u Mikuláša, tu vystúpil s úvahou „Slovo o dramate slovenskom“. Dráma je predstavenie činov, mravov a života istého národa. Slovania nemôžu nasledovať grécke ani germánske drámy. V gréckych prevláda slepý osud, ktorému sa musí podriaďiť každé idividuum. V germánskych je veľa zatracovania, preklínania, príklad Hamlet, Othelo, Lear ai. Človek nemôže upierať pozornosť len na seba, svoju vôľu, musí si všímať, čo sa deje okolo neho, rozlišovať dobro od zla,... V slovenskej dráme sa musia predstaviť tri

polia, časy dávnej slávy, najmä z obdobia panovania kráľa Svätopluka, po druhé terajší smutný život a tretím poľom majú byť povesti a rozprávky ľudu. 29. marca 1845 sa stal Mikuláš zakladajúcim členom Spolku miernosti, ktorý založil Francisci. Stal sa predsedom jedného zo šiestich odborov. Zakazovali sa hry o peniaze, škodlivé spoločnosti, klebetníctvo, sebeckosť, pýcha, ľahkomyselnosť, ziskuchtivosť, pokrytectvo, nesvornosť, závisť, zlomyselnosť, lakomstvo, atď.

V školskom roku 1845 – 1846 založil Francisci Jednotu mládeže Slovenskej. 22. septembra sa prihlásilo 35 študentov. Študenti vydávali Zábavník, kde opisovali veselé príhody zo svojho študentského života. Už tu sa zaoberal Mikuláš prekladmi klasikov.

V lúčivom zasadnutí pred koncom školského roka 24. júna 1844 povedal túto báseň:

Už sa zberáte, bratia roztomilí,
svetom širokým k letu vysokému –
spolu sme rástli a v láske sme žili,
lúčenie ťažké srdcu braterskému.
Oj, veď my svoji v diaľke zostaneme,
aspoň v spomienkach spolu žiť budeme.

Cez prázdniny ako suplikant (zbieral dobročinné peňažné sumy), prechodil celé Považie, Oravu, Zvolen. Súčasne zbieral ľudové rozprávky, piesne, obyčaje. Hoci bol jeho otec veľmi pracovitý a obetavý, nebol schopný zo svojho malého majera v Dolných Držkovciach vydržiavať štyroch synov na štúdiách, preto sa iniciatívy ujala energickejšia matka, ktorej záležalo na vzdelaní svojich synov a tak obetovala na tento cieľ všetky výťažky zo svojho podielu na rodičovskom statku v Ovčiarsku. Cez prázdniny museli všetci synovia pomáhať na oboch statkoch.

V septembri r. 1846 prijal Mikuláš miesto vychovávateľa detí dr. Hoffstädtera v Bytči. 3. novembra napísal bratovi Ľudovítovi veľmi zúfalý, pesimistický list: „Slobodne by chcel letieť duch môj, ach, a v okovách je a strašnou reťazou k hrudi priviazaný. Chodím Ti, blúdím po skalách našich, kde by ani koza neprešla a tam hľadám uspokojenie moje, kým sa do hlbokkej priepasti nezrútim“. V ďalšom liste, písanom v januári 1847 z Ovčiarska píše. 19. decembra odišiel od Hoffstädterovcov. „...ledajakí a hnusní ľudia a čo viac ani platu ani len pol grajciara som nedostal ... tri mesiace takto nadarmo zmrhať a z môjho života utrať – aj tú bolesť si len ty predstaviť môžeš ! A najmä mne, keď sa mi zdá, akoby mi už dni boli odčítané a ako bych sa mal pokonať so svetom! ... Keď ani kde poriadne hlavu skloniť miesta nemám ... Ale maďarčence vychovávať! ...len si pomysli , Bože, kebys vedel brat môj drahý, aký je temný svet predou mnou. Ako sa neviem v ňom nájsť! Veru by si ma poľutoval. Rád bych bol pri ohništi myšlienok, ale na týchto stranách ľudí niet, - a to sú len divoké zvery. Kdeže mám vyliat' nadšenie ducha môjho ? Pred kým mám vysypať zápal duše mojej?"

Začiatkom školského roku 1847/1848 sa na pozvanie profesora Jána Gretzmachera vracia do Levoče. Stal sa správcom Jednoty na lýceu a spolu s Pavlom Dobšinským redigoval časopis Považie, kde uverejňoval svoje básne. Napr. „*Studňa lásky*“ viažúca sa k Omarovej studni na trenčianskom hrade. Bývala často recitovaná. Uverejňoval svoje úvahy a preklady z Shakespeara, Byrona, Homéra, Deržavina, Moliéra. Nadchýňal sa poéziou Puškina, Mickiewicza a Shakespeara. Stávalo sa, že celé číslo musel zaplniť sám Mikuláš. Od januára 1846 vydával M. Ferienčík časopis Život, to bola nová príležitosť na uverejňovanie jeho prác.

Len malá časť bohatej Mikulášovej žatvy vyšla za jeho života a preto sa mnohé ani nezachovali. Časť jeho tvorby uverejnil Pavol Dobšinský v Sokole a v Lipe až po jeho smrti.

Mikuláš svoje práce podpisoval pseudonymom „*Mikuláš z Považia*“. Meno si písal s mäkkým i – Dohnáni.

O vstupe Mikuláša do národného povstania r. 1848 – 1849 píšu v literatúrach a slovníkoch rôzne. Niekde píšu, že sa zúčastnil všetkých troch ťažení, inde, že vstúpil medzi dobrovoľníkov v januári 1849 v Trenčíne. Brat Ľudovít udával druhú alternatívu.

Nezamestnaný Mikuláš sa utiahol na storodičovský statok v Ovčiarsku a venoval sa písaniu histórie povstania a prekladateľskej činnosti. V Skalici v roku 1850 vyšiel prvý diel knihy: „*História povstaňja slovenského*“. K pokračovaniu sa už nedostal. Prekladal starých klasikov.

Keď sa Mikuláš dozvedel, že Hurban pripravuje vydávanie Slovenských pohľadov prihlásil sa mu za spolupracovníka. Keď v marci roku 1851 dostal Hurban povolenie, hneď napísal Dohnánymu: „*Ój, príd'te, príd'te čím skôr ... S Vami budem rád a s novou silou pracovať. Príd'te ! ... Mal som pevne pred sebou, že vybehnem pre Vás, ale nakopilo sa mi práce, nemôžem. Túto radosť som Vám chcel spraviť. Urobte mi Vy radosť a príd'te čím skôr ...* „

Dvadsaťšesťročný mládenec sa vrhol v Skalici do práce. Písal, viedol celú administratívu, robil korektúry, dozeral na tlač a noviny aj expedoval.

V roku 1852 redakciu prest'ahovali do Trnavy. Práce pribúdalo a pritom sa musel starať aj sám o seba. Financii mal minimum, musel veľmi skromne žiť. Priznal to aj Hurban: „*Bez Vás by som ja vonkocom Pohľady tak, ako teraz stojím, vydávať nemohol. Lebo ktože by so mnou tak triet' chcel biedu, ako Vy triete ?*“ Hurban bol nespokojný, že sa Mikuláš odmlčal ako poét. Pracou vyčerpaný Mikuláš mu odpovedal: „*Keď Vy tak chcete letieť musíte si Vám rovného orla hľadať. Čo u mňa sen, u Vás je to skutok. Za chvíľu ste – až kde slnka mizí dostatok*“.

Hurban sa zháčil a dával mu rady, aby sa neprepracoval, aby si chránil zdravie. Dohnány mu v dlhom liste odpovedal: „*Tejto rozkoše (písať básne) mi terajšie okolnosti vonkoncom zažiť nedovoľujú ... Ja cítim povolanie moje, ale vidím i to, ako sa nepriaznivý osud so mnou zahráva, a tak poručeno Bohu ja si neuviniem ciele života. Zbohom ! Váš poslušný Mikuláš*“.

Štúr sa cestou do Trenčína zastavil u Hurbana. Zvíтали sa v mužnom objatí, aj s manželkou Aničkou. Svet'ko dostal paklík cukríkov. V pozadí čakali na zvitanie Milka Jurkovičová a Mikuláš Dohnány. Im patrilo hrejivé stisk rúk. Reč sa krútila okolo kaucie za Pohl'ady ale aj iných prekážkach. Najradšej by Pohl'ady umlčali. Štúr sa obrátil k Dohnánymu: *„Dačo som vám dlžný, pán Dohnány. Musím vám poďakovať za spísanie pravdivej histórie povstania slovenského“*.

„A čo z toho všetkého?“ povie roztržitý Dohnány a rýchlo zberá rukopisy zo stola. *„Za čo zahynuli najlepší z nás? Pane Bože, keď si spomeniem na takého Jána Kučeru, bratov Šulekovcov, ďalších mŕtvych a trýznených, nechce sa mi ani žiť“*.

„Nechajte tie rukopisy, Mikuláš!“ prerušil ho Hurban. *„Večer si ich prezriem a zajtra ich odnesete do tlačiarne!“*

Podráždene zastane a rozpráva sa sám so sebou i s celým nespravodlivým svetom. Hurban dal znamenie Štúrovi, aby ho nechal vyhovoriť sa. Odídu do vedľajšej izby, ale počujú každé ubolené Dohnányho slovo.

„Svedomie sveta zaspalo. A čo my? Svet o nás nevie, sami sa opúšťame. Len sa tu ľutujeme, navzájom oplakávame a nič ... Zahoríme a potom hasneme. Kopeme si vlastný hrob. Ale ja nie ... Ja pohnem svedomím, tvrdými srdcami ...“

Milka odbehne von a Hurban vysvetľuje Štúrovi, že jeden z jeho najtalentovanejších žiakov, nádejný teoretik a historik, výnimočný znalec jazykov príde nakoniec o rozum.

„Je to s ním také zlé?“

„Na príčine je aj dačo iné“, ozvala sa Anna. *„Náklonnosť k mojej sestre Milke. Nešťastná láska“*.

„Jedno s druhým“, povie Hurban a vedie Štúra k stolu. *„Vieš ty čo. Lajko? Dám osedlať kone a trochu sa prevetráme, čo povieš? Zajazdíme si ako vol'akedy, za našich junáckych čias“*.

Štúr sa však nedal preladiť na veselšiu strunu. *„Dohnány má pravdu, hynieme, všade mĺkvo a pusto. Aká to kliatba byť malým, neuznávaným národom!“*
(Výňatky z knihy: Jozef Bob: Štúrovci)

Mikulášova veľká láska k Milke nebola opätovaná. Na rozlúčku napísal dojímavú báseň.

Sestrou ti zostanem

Už sa ostatný večer približoval,
v ktorom sme mali už byť rozlúčení;
a duch môj ešte v neistote stonal
a ja som chodil žiaľom umorený.

„Hoj, či sa večne takto budem trápiť?
Či v týchto mukách dni života tráviť?“
Takto som vzdychnul: - nie, chcem sa pochlapiť,
Idem jej horúce city vyjaviť:

**„Rozlúčme sa, anjel môj spanilý ! –
Ale duša moja pri Tebe zostane;
darmo sa osud namáha a silí –
srdce Ťa už viac l'úbit' neprestane“.**

**„Či duša Tvoja cíti tie plamene,
či v d'alekosti na mňa si spomenie ?
Či mi zostaneš vernou priateľkyňou.
Či mi zostaneš ... ?
hovorit' neprestanem.**

**Chvíľa mlčania – v tom na Tvojej tvári
vidím nevinné, anjelské zardenie,
ňadier úzkostné vzdychnutie, vlnenie,
v očiach sklopených nadzemskosť sa žiari,
až v ruketisku city sa preliali
a Tvoje rtíky tichúnko šeptali.
„Sestrou ti zostanem!“**

**Sestrou mi zostane, - čujte anjelovia,
čujte tie hlasy, hviezdy a duchovia,
vy lásky našej jediní svedkovia.
„Sestrou ti zostanem“, o nebeské zvuky,
čo mi svet na raj radosti meníte! –
Vítajte, búrky, žiale, túžby, muky,
pri nej mi život iba osladíte!**

**Sestrou mi zostane, volat' neustanem;
čujte doliny, pekné hory, rieky,
ba aj vy, vetry, tie slová šepkajte;
stíšte sa, svetov bolestné náreky –
a vy. slávici, sladko mi spievajte;**

„Sestrou ti zostanem“.

Posledný list napísaný Hurbanovi v noci z 22. na 23. mája 1852 už Mikuláš neodoslal. Prepracovaný, duševne rozorvaný zomrel 2. júna 1852. Hurban jeho chorobu, smrť a pohreb, na ktorom sa zúčastnilo takmer celé mesto a na ktorý prispeli aj mešť'ania, opísal v Slovenských pohľ'adoch dňa 5. júna 1852.

„Mikuláša už nieto medzi nami ... Jeho nemoc bola vážna. Jej prvý výpad sa na nebohom prejavil dňa 22. mája. Vyšiel z domu okolo desiatej hodiny a rovno sa pobral na mestský radný dom, kde bola práve zhromaždená rada. Prichádzal s takou istotou a s takými vážnymi posunkami, že nikomu z radných sluhov neprišlo na um ho zastaviť.

V plnej rade – na údiv všetkých prítomných – začal hovorit' o hviezdach so zjavnými dôkazmi pomätenosti. Mestský kapitán vyviedol chorého .... na jeho slová sa nebohý skutočne spamätal a pobral sa prudkým krokom domov.

Pán mešťanosta poslal pre neho koč a štyria chlapi mali čo robiť, aby ho ovládli a odviezli do mestského špitála. Ustal, až keď bola vysoptená celá sila. Pohrebný sprievod bol taký, aký vídavame len pri zvláštnych a neobyčajných prípadoch. Pred sídlom redakcie odspievala evanjelická školská mládež dojímavú pohrebnú pieseň so sprievodom hudby, o čo sa zaslúžil tunajší učiteľ Imrich Šulek. Hlbocký kaplán Ľudovít Semian odspieval modlitbu a pohrebný text, načo sa pri speve a hudbe pohlol sprievod. Na truhle bol upravený velikánsky veniec kvetov poprepletaných lipovým listím. Na hrobitove držal krátku reč tunajší evanjelický farár Karol Stlczler v nemeckom jazyku. Po ňom hovoril po slovensky J.M. Hurban. Hovoril na tému

**Hynutie časnú všetkým je dedičné,
Duch si však znovu tvorí svety večné.**

Prehovoril najprv tým, čo sa tešievajú z pádu bližného, potom tým, s ktorými nebohý hľadal jeden cieľ – len inou cestou. Štyria kňazi a neprehľadné množstvo ľudstva rôzneho stavu i povolania sa v zármutku poberalo domov.

Nemôžeme ešte nepripomenúť ľudomilnosť a blahoslužnú spanilodušnosť pánov mestského kapitána, mešťanosta, ako aj slávnej mestskej rade, ktorí, ako prv nemocnému preukázali skutok kresťanskej lásky, tak aj teraz pri pohrebnej počestnosti jasným dôkazom vyjadrili nám pozostalým svoju pozornosť i svoju sústrasť. Pri pohrebe tohto básnika plakal aj ne jeden suchý človek. Ovzdušie, v ktorom sme stáli, malo čosi magické, pritáhovalo k veľkému zástupu skoro všetko živé. Jeho srdce horelo čistou láskou k slovenskému národu. Tu jeho nebeské vzdychy:

Žiaľom, bolestiam
Niet ešte konca
Pod Tatrami,
Slziam, nerestiam
Ani utrpeniam:
Bože, láska večná,
Zmiluj sa zmiluj
Nad Tatrami.
Černobog tam ešte
Trápi duše dobré
A blesky svetla tvojho
Plášt'am noci prikrýva.

Alebo:
Čo tá podo mnou hruda ?
Po tej ja mám chodiť ?
Snívali sa mi dlho – dlho,
Ach, a hrozné – bôľne sny.
V tejto podobe tela mám
S harmóniou v duši –
Po hrude - - -
Mám v tele tomto uväznený
blúdiť a blúdiť ?

Teraz sa už nevie , kde je presne miesto Mikulášovho odpočinku.

Pri príležitosti Zjazdu evanjelickej mládeže 28.júna 1929 bola na múre trnavského cintorína odhalená pamätná tabuľa – dielo sochára Motošku, - na ktorej je nápis: „1826 (rok narodenia nesprávny) - reliéf slovenského znaku, knihy, brka a lipovej vetvičky – 1852 MIKULÁŠ DOHNÁNY, slovenský historik, básnik, literárny kritik a redaktor. Život jeho bola obeť ducha jeho národu prinesená. S.E.M.Trnava”

Táto tabuľa bola zrekonštruovaná pri príležitosti 150. výročia úmrtia v roku 2002.

Mikuláš začal písať básne veľmi mladý. Žiaľ, veľa ich sám zničil, niektoré zhoreli pri požiaroch, alebo sa jednoducho stratili.

Rudolf Chmel zozbieral čo sa našlo a v roku 1968 ich vydal pod pôvodným menom DUMY vo vydavateľstve Tatran. Básne majú národne uvedomelý, oduševňujúci charakter, neskôr zádumčivý až pesimistický. Odborníci ich posudzovali veľmi kladne.

Listy, ktoré sa zachovali a denník, vydal Rudolf Chmel v Matici slovenskej v roku 1971.

Ukážka rukopisu:

Návšteva.

Čo som Ťa videla, len dumám a spievam,
V samote sem tam bea ižela blúdevam:
Tolko tajomních zas do duše svetou,
Mišljenok, túžob vsipau pohľad nití,
Že keď bich všetki do venička upljetou,
Tje bi stá hvozdí po Tatrách sijetili.

Čo som Ťa videla, po Tebe túževam,
Dumám a spievam, horím, v plápol stlyevam;
A kdo mi porje: aká moja vina,
Z káďjal tje buole, búrne nepokoje?
Že som Ťa videla nebeská Djevčina,
Za to ma trescú peknje oči Tvoje!

Hoj ale dobre, nechže sú tje buole,
Wech horja nádra vo vecnom plápole!
Krása bolesti, tje to pesni tvorja,
A hlasi pesne junáctvo chovajú;
Pesňou mláďenci po skútkach zahorja,
Ktorje národu slávu prinášajú.

Ukážka z jeho básní:

Moja žiadosť

**Chcel by byť spevákom so zlatými strunami,
ktoré by hýbali tvrdými srdcami.**

**Chcel by si požičať z bleskov rannej zory
a nimi ožiarit' naše temné hory**

**a nimi ožiarit' duše rodákove,
by už raz poznali tajné sily svoje.**

**Oj, chcel by mať hromy, ktoré podpaľujú,
srdce, ruky ľudske k jednote spájajú.**

**Chcel by prút čarovný dakde si odkúpiť,
a ním zo zakliatia smutný rod vykúpiť.**

**Všetkých by dovedna zlatou stužkou spojil,
rany tisícročné naveky zahojil!**

**Chcel by vziať na krídla rodáka drahého,
ukázať mu slávu – deň spasenia jeho!**

Fialôčka

Ja **Fialôčka malulinká, drobulinká, peknulinká,
čo tak skoro vykukávať ?
Či sa mrazov neobávaš ?**

**Ved' sa chmáry nebom snujú,
zimné vetry poľom dujú,
oči tvoje, sivé očká,
zanesú až do potôčka.**

**Zbl'adneš, zvädneš, hlávku skloníš
a slzičku
jak rosičku
z očiek vyroníš.**

Fialka **Milšia mi teraz chvílečka,
kým jarné dni trvajú,
kým prvé blesky slniečka
líčka mi zahrievajú.**

**Nechcem ja dňov prežiť mnoho,
dost' mi jedna pekná chvíľka.
Nuž a či kto môže z toho,
že sú krátke dni motýľka ?**

Ja

**Presadím t'a, fialôčka,
páčia sa mi tvoje očka
a podám t'a bratom mojím,
keď srdce ukojím.**

Použitá literatúra: Kronika rodiny Dohnányocov